

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A leg szellemi cselekedet a a nyilatkozat, amelyet minden embernek a szerkesztés közzé kell adnia.

Hirdetési díja: 60 halántos per sor
6 hó. — Helyesbítési díja: 10 halántos
több halántosra emelhető.

Helyesbítési díja: 10 halántos

Helyesbítési díja: 10 halántos

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra 50 kr.

Előfizetési pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadónak tartoznak.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK A „NÓGRÁDI LAPOK” 1888-ÍK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyetlén a kiadónak eszmei és anyagi érdekeinek postafizetési pénzzel — a nyomtatandó példányok s postai szállítási költségéből, melőbb be kell érkeznének.

KÉK LÁSZLÓ.
kiadó és lapigazgató.

HORVÁTH DÁNÓ.
felelős szerkesztő.

A szeszadó javaslat alkalmával.

A magyar törvényhozásnak kötelességül úgy pénzügyi, mint közgazdasági tekintetben egyik legfontosabb alkotása lesz a szeszadó törvény. A kormány és a szabadelvű párt kimutatni igyekszik mindazon előnyöket, melyek a magyar pénzügyekre közvetlenül s a nemzetgazdaságra általában hátrálnak, ha a javaslat elfogadjatik.

Mi ezáltal nem kívánunk magához a javaslatához szólni, hanem szívesen véve annak előzetes tárgyalása közben az Austriával való egyezkedés nehézségeit, s különösen azt a nagyon nevezetes érdek összehangolását, mely a mi gyári szesziparunk, s az osztrák gazdasági szeszipar között felmerült, s a mely majdnem meddővé tette a tárgyalásokat, alkalmul vesszük azok magunknak általában gazdasági iparunkról szólni.

Hogy mily nagy fontosságú egy állam mezőgazdaságra s gazdasági ipar, arról nem szükséges hosszasan beszélni, azt minden képzett gazda tudja; de igen is fel kell említenünk, hogy míg a gazdasági ipar Ausztriában régóta virágzik; míg az osztrák örökös tartományok sörgyárai, répacukor-, répaszesz-, burgonyaszesz- és keményítő gyárai az osztrák mezőgazdaságot igen magas fejlődési fokra emelték, addig ezzel szemben nekünk — ha egy-két dunántúli vagy felsőmagyarországi gyártól, a melyek magok is többnyire

csak tengnek, eltekintünk — majdnem azt mondhatjuk, hogy gazdasági iparunk, az egy malomipart kivéve, nincs.

Azt szokták mondani, hogy ahhoz nagy tőke kell, s azzal mi nem rendelkezünk. De a dolog nem úgy áll. Igaz ugyan, hogy tőke nélkül gazdasági ipart képzelnünk sem lehet, csak hogy a mi egyesnek nincs, lehetne szövetkezés útján többeknek, csak akarni kellene. Hanem az a mi bajunk, hogy a gazdasági ipar iránt se érdeklünk, se akarunk, s a mellett annyira konszervatívek vagyunk a földmívelési ágakban, hogy a megszokott gabona, kukorica és dohányon kívül egyébről hallani sem akarunk; sőt, ha valaki azt találná mondani, hogy buza helyett cukor-répat termeszünk, bizony-hibos kinevetnők.

Pedig a mezőgazdasági válságnak csak az lesz és lehet az egyetlén gyógyszere, ha szakítva a múlttal, s annak elforgultságával, rátérünk az intenzív gazdálkodásra, s felkaroljuk a szemtelmes rovására azon növényeket, melyek az iparüzést is lehetőséggé teszik.

Nem szólnunk a söriparról. A sörnek fogyasztása nálunk még nem oly nagymérvű, hogy több sörgyár felállítására szükséges volna, s kifizetné magát; de mit szólnunk a cukor-, szesz- és egyéb gyárakról!

A cukorrépa nálunk pompásan megterem. Ha bevenünk a vetés forgóba, javítaná a földünket, melyet a gabonával már-már kimerítettünk, terméséből pedig kitűnő cukrot, vagy szeszt gyárthatnánk, hulladékaiból meg jeles takarmányt nyerünk, melyvel teljességgel emelhetnők és javíthatnók jószágállományunkat.

Erre természetesen megint felvetik, hogy ki volna képes ezer hold számára csupa répat termelni? s ki volna képes a gyár-, s a jószág befektetés, és a munkás szaporulat költségeit viselni?

Feleletünk rá: mindnyájan!

Mert hol van az megírva, hogy csak az termeszthet cukor-répat a gyár számára, a kinek ezer hold száma van földje, s egyszersmind magának

gyára is! Mért ne állíthatná fel a gyárat a tékepénzes? s mért ne vállalkozhatná a répa termesztésre 5—10—20 holdjával a kisbirtokos is éppen úgy, mint 50-100-1000 holdjával a nagybirtokos? mért ne kötelezhetné magát a termelővény átvételére szerződésileg a gyáros?

A napokban olvassuk, hogy a mező-helyeszi államnémeti birtokosok — a hol teljességgel legyen meggyőződve, már évek óta jó berendezett földművelési répa szeszgyár is van — egy tékepénzes ajánlatot tett, hogy kész a maga költségén egy cukorgyárat felállítani, ha a német gazdasági kötelezi magát bizonyos számú évre, hogy évenként készpénzért 2500 holdcukor-répat termeszten. Mért ne tudna egy kisebb birtokosokból álló gazda csoport is alakulni, mely összesen annyi holdon termelne répat?

De felhozunk ennél még egy konkrét példát is.

Ismeretes dolog, hogy hazánkban több millió meggy ki a kátrángkóró gyökereiből készülő úgynevezett cikoriasért, vagy pótkávéért. Egy délmagyarországi polgár Sopronban alapított ilyen cikorias kávé gyárat s nemcsak maga boldogul, hanem nyíltan kezdi kiszorítani a külföldi terméket, hanem miután rákapapta a környékbeli gazdákat, hogy a nálunk is vadon termő kátrángkóró-répat rendszeresen termeljük, egyetlén egy új gazdasági kátráng növény művelését vezette be a vetés forgóba, másfelől a gazdáknak igen könnyen termelhető, földünkön és bőven termő növényért kitűnően fizet, úgy hogy minden egyéb termény-nél jövedelmezőbb tette a kátráng művelést.

Mért ne lehetne nálunk is egyesült erővel ilyen gyárat teremteni, vagy pedig egy vállalkozót keresve, egy ily gyár körül mért ne lehetne csoportosulniuk a gazdáknak?

Gondolkozunk erről egy kissé s különösen hasonlítsuk össze a gyökénövények termesztésének előnyeit a gabona termesztésével s a biztos kátráng gyári gyökénövény nagy jövedelmét a buza alacsony árával!

x.

TÁRCZA.

A „szecsényi kaszinó és kaszinó” története.

Irá: Fodor Sándor.
(Folytatás.)

Szecsény városának a fejlődés kor műveltségével együtt haladó lakosai, egymin városunk szülőitje a már akkor is ósosi látási nagytudományú Szentágh Pál, meggyeszei alapos újszárújáról ismert Jankovich László, Benyovszky Mór, a vigasztaló s okos gazdasági Béke Gábor, a szűk lelki, de egyszerűen indománosan képzett Haynald István és mások gróf Forgách Pállal együtt megértették a nagy bölcs nemzeti irányú cselekedet s 1838. február havában Béke Gábor főigazgatója és Pokorny Pál pénztárnokai alatt megalkotották a szecsényi kaszinó egyesületet.

1.

A szecsényi kaszinó egyesület mekénit alakulására vonatkozó okmányok körül a vélekedés csak két darab iratot tartott fel számunkra; ezen iratok egyike Pokorny Pál pénztárnoknak azon rovatú kimutatása, melyen az alapítók névjegyzékét, tagdíjait s az egyesület bevételeit és kiadásait tünteti föl; a másik Béke Gábor főigazgatónak azon lekiismeretes részletes kimutatása, mely a szecsényi kaszinó által 1838. évi november 25-én rendelt „Katalin bál” jövedelméről és kiadásáról értesít.

E két eredeti okmány kevések látnak ugyan, hogy abból kaszinónak alakulási történetét alaposan megismerhetjük, de mégis elégedett arra, hogy azokból társadalmi életünknek gr. Szecsényi István magasztos emnéje szerinti fejlődését megérthetjük.

A szecsényi kaszinó megalakulásánál nemcsak a város lakosai, de ugyanolyan Nógrádmegye igen nagy részének legtekintélyesebb férfai részt vettek. A kaszinó nevét ugyan nem ismerjük, de nem csodálunk ha azt gróf Forgách Pál akaratából eredetnek tekintjük, ki maga is kedvelője volt a társas élet csoportosulásnak, és szívesen gyönyörködött mások vigédellyel mulatásában is. Különösen elárulta ezen hajlamát az, hogy a harminczes években még mindig páratlan nagy gond-

dal és költségű épít kastély kertjében a városi polgárok szórakoztatására szócsermék s tekepályát állított és kastélyának főszobáját kifestet nyitja ablakaiból nem egyszer gyönyörködött az alatt mulatók csoportjában.

Egyetlénünk első alapozásai nem maradtak rosnak, de a tagsági díjak felgyűjtéséről tanuszkodnak, hogy a tagok két osztályba sorozottak, még pedig rendes — kik évi tagdíj fejében 10 f. v. c. — s költségek, kik évi tagdíj fejében 5 v. c. fizettek. Gr. Forgách Pál 20 f. tagsági díjjal van bejegyezve.

Az egyetlén belépők a szócsermék tárgyát folyóiratok, hírlapok s korszerű művek olvasása, téka és kártyajáték képezték, de bizonyára a napi események is a kaszinóban, mint találkozási helyen, beszéltettek meg, de nem úgy, mint ma a flutalag, hanem az órák által, mert azon időben még nálunk a teljeskörű férfiak ereiben is pusztogó volt az ós vé; — szóval a szecsényi kaszinó egyesület már alakulásának első évében az erkölcsi testület oly magas fokára lépett, hogy 1838-ban méltóképen sorozhatta magát az országban az első közé.

De legényesebben igazolja ezen állításunkat azon díszes névsor, mely a szecsényi kaszinóknak ötven évre kiterjedt fenállását már az alakulás pillanatában biztosította, és pedig:

Gr. Forgách Pál, Lovcsányi Timót, Pokorny Pál, Gartner Sándor, Béke Gábor, Mihály Mánó, Lovrich István, Turay Sándor, Ropper Egid, Geyer Károly, Schönberg Flópp, Massza Alajos, Szentágh Pál, Gartner György, Lohay János, Szentágh Sándor, József Albert, Gonda Pál, Eök György, Mikulcsy Sándor Schepök Pál, Haynald István, Hódricházy István és Bruckler János szecsényi, Benyovszky Mór, Jankovich László s Harmos Gábor vársányi, Pongrácz Boldizsár és Várad István locsi, Pokorny István pécsi, Lisznyay Márk vársányi, Okosbányai József székely, Papp József és Fekete Ágoston péntényi, Dubravics Zsigmond pusztá-gémi, Báthly Barnabás k.-tosi, Farkas Károly isméri, V. Horváth István, Báthly Miklós és Mátyás István k.-tosi, Barala Gábor eszri, Szentágh Ferenc lapujti, Dubravics Péter sárgafalusi, Saverényi János ludányi, Komáry Antal péntényi, Rutkay László szalmatereci, Simonyi István vilka, Liszkovszky József drányi,

Szentiványi Bogomér székely, Ropcsky Ferenc k.-tosi, Sztör János és Karácsony Károly b.-gyarmati, Fráter Pál csodai, Blaskovics Pál kálmán, Jankovich Mihály turai, Lohay Pál t.-i, Váncsik János csodafalvi, Szigárdó Mihály székely, V. Horváth Rudolf szalmatereci, Jankovich Gáspár t.-i, Válay László t.-i, Szentágh István Sándor k.-sági, Majneczky Ferenc meyeri, Dömök János székely, Válasz Sándor b.-gyarmati, Csintalan Ignác t.-i, Tarczy László pécsi, Kubinyi László k.-sági lakosok, birtokosok, és ma ötven év után is ottlét békességgel tekintetükre vagy e díszes névsorban, mert abban a sokaságban jász lakóvárból családjaikat tagjaik, országosan ismertté vált jeleset látjuk egyetlén köze akarattal egy oly birtokos alakítására, mely szecsényi életünk újja teremtetése iránt, és a csill is utóélet.

Volt e szerint a szecsényi kaszinóknak alapítási első évében 66 bel, azaz rendes, és 22 költségek, kik összesen 600 f. tagsági díjjal fizettek vállalkozásukban, mely az akkori viszonyok szerint oly tekintélyes összeget képviselt, hogy egy ily kisvárosi erkölcsi testület alapozására teljesen elégséges volt. A szervezkedés alapozásánál demokratikusnak kell tartanunk, mert a tagok orszáiban már irradatással is találunk, és ez legkevésbé sem lehet meg bennünk, ha figyelmeztetésezzük, hogy a francia forradalom szűke egyesületi államnémet Európá művelőbb népeinek legnagyobb részét gyökereken állította s harmink év 1832—6, 1840, és az 1848-éki fokozatosan szabadsághúzó társaságok alkotásai eredményezte.

Az első évűl megmaradt emlékei napjaink honfoglalásán a szecsényi kaszinó alakulása 1838. évi február havában jelentetik a nap meghatározásánál: a kiadásai rovat első tétele ugyanazon év március 8-án 8-án elkölt: „Holtan István inasok elkölt 2 f. 20 kr.”, a második tétele pedig „12. aprilis Garbolyára egy nagyok csodafalvi elkölt 25 f.”. E két tételeből tehát meghatározhatjuk, hogy a szecsényi kaszinó — bár 1838. február havában alakult meg — tényleges működését még is csak aprólékosan kezdte, s egy a február, március hónap a szervezkedés, illetve felkészülés idejébe; ellentét aprólékos 12-én kezdve, aminekben is ugyanazon hónapban szita be, s e szerint a rendes polgári és foglalkozási élet.

(Folyt. köv.)

Közigazgatási bizottsági ülés.

(Június 1-én.)

Az ülést Tihanyi Ferenc főjegyző, mint helyettes elnök, a megjelentek személyes üdvözlése után megnyitván, bejelent, hogy Beniczky Árpád, Gr. Herchold Arthur, Gr. Czérbán László és Hanzly László részint akadályoztatásuk, részint betegségeik miatt meg nem jelenek. Jegyzőkönyvhieltesítőkül Pajor István és Fáy Árpád urak kérétek fel.

Nősülési és katona elbocsátási ügyek.

A nm. honvédelmi miniszteriumhoz pertololog felterjesztettek: Sugalecz, Bodnar, Gyöngy József, Simsek, Törncsy, Lipka, Patkó, Torják Kiszely, Gebhardt s Klement nősülési kérvényei. Katona elbocsátási ügyekben: Danielik, Mikoleczy, Pásztor, Ribár, Benka, Sándor János és Szekeres kérvényei.

Sréter Alfréd úr felveté azon kérdést, vajon nem volna-e czél szerű a községi bizonyítványokat a lelkesekkel is aláírni, mivel teljes biztosítékot nem lát ezen bizonylatokban. A törvény ezt nem követelvénn, az erre adott válaszban Sréter megnyugszik.

A városiudadi hidat.

A városiudadi hidat a vizár csodorván, a község annak helyreállítása végett a vármegye közgyűlését kereste meg. A közgyűlés a hid helyreállítását elrendelvé, az iratokat a közig. bizottsághoz tette át további intézkedés végett. Minthogy ezen hid helyreállítása több község érdekében áll az érdekeltek közöset csoportosítottak, s az illető szolgabírók utasítottak, hogy ezen községeket hallgassák ki s a hozzájárulási összegre nézve megállapodásokat létesítsenek. Az érdekeltek közöset következők: R.-Mulyad, Bussa, Csulár, Galács, Kisujfalu Szklabonya, Kis és Nagy-Zellő, Kis és Nagy-Szárász, Kis és Nagy-Kürtös, Szakal. Addig is míg a szolgabírói vizsgálati jegyzőkönyvek beérkeznek, az utbiztos által elkészített tervek, földvizsgálat és véleményezés végett a kir. építészeti hivatalnak kiadattak.

A közmunka költség.

Hátrélek mindig volt, van és lesz; de hogy kevesebb legyen, gondoskodik arról nemcsak a vármegye erélyes és talán szigorúnak is mondható kormányzata, hanem a közlekedési miniszter is, elrendelvé, hogy a kimutatott hátrélekek erélyesen hajtassanak be.

Tárgyalománál lett panasz.

Nikolinyi József marzali lelkész panaszt adott be hogy a nagy urbersek rétejin átvonuló patakon a hidak rossz állapotban vannak. A hidak azonban a járási szolgabíró intézkedése folytán immár helyreálltak, s így szent a béke.

A nagymező-pogányvári vicinális útnak elkészítéséhez a rimocziak nem akarnak hozzájárulni, de a szécsényiek és vassányiak sem lettek meghallgatva. A ki hallgatás tehát elrendeltetett.

Orvokodjunk a fillozera szerekkel.

Ez időszert minden ahoz értő és nem értő ember fillozera szerek feltalálásán tőri a fejét, s annyi mindeféle „biztos szer a fillozera ellen” hirdettek az újságokban, hogy nem győzzük olvasni. A közmunka miniszter figyelmezteti a közönséget, hogy az ily szerek épen-séggel nem jők, s csak a közönség kizsárolására reklamiroztatnak. A figyelmeztető rendelet az alispánhoz tétetik át, kellő hirdetés végett.

Az ülés a főispán és alispán megjelenésével az előbbi elnöklete mellett tovább folyik.

Berzevics kontra Veres.

Berzevics Béla kozárdi birtokos Veres János szírkjárási fozszolgabíró ellen több rendbeli panaszt támasztolt az alispán előtt, s a panasz több konkrét esetre és különösen oda irányult, hogy Veres János fozszolgabíró több általa elintézt ügyben nem jár el a törvény értelmében. Miért is Veres ellen feyelemi vizsgálatot kért. Az alispán előzetes vizsgálat folytán Berzevics úr panaszait olyanoknak találta, amelyek alapján Veres ellen a feyelemi vizsgálatot elrendelni nem lehet, mivel a szolgabíró előtt folyamatban volt és panaszolt ügyek elintézése szabályszerű volt, s azok jogorvoslattal meg nem támadtatván, jogerőre emelkedtek. Az alispán tehát a panaszt elutasította. Ezen elutasító határozatot Berzevics úr megfellebbezte. A fellebbezés az ülésen felolvasatván, abban az általános frázisokon kívül semmiféle konkrét sérelem nem igazoltatott be; miért is beható tárgyalás, s a főispán, alispán, Huszár István, és Kövy Tivadar urak hozzászólása után Berzevics Béla úr fellebbezése elutasított.

Golka György megfellebbezte a közig. bizottság azon határozatát, melynekfogva az ilinyi előjáróság ellen használt sértő kifejezések miatt a fenytő bíróság megkeresve lön. Minthogy azonban a bizottsági határozat az első fokú alispáni határozattal azonos volt, s közigazgatási ügyben két egybehangzó határozat ellen fellebbezésnek nincs helye; ennélfogva Golka György fellebbezése elutasított.

Smidt József lörcinzi körjegyző felfüggesztési ügye.

Nagy sennsítőt okozott azon váratlanul jött esemény hogy egyik legjobb hírnének ismert körjegyzőnk, Smidt József, a főispán által állásától felfüggesztetett, s lörcinzi

körjegyzőül Szepessy Adolf helyettesített. Smidt ellen ugyanis több panasz adatott be a főispánhoz, melyek a körül külmünálnak, hogy Smidt a községben terrorizál, lázít az ottani plébánus ellen stb. stb. A főispán ezen ülésen indokolta eljárását, ugyanis a sennsítés ügy felvilágosítását azt adta elő a főispán hogy Smidtet az elene beadott panaszok folytán a vizsgálat tartamára állásától fel kellett függeszteti, mivel nala lévén a vizsgálathoz szükséges iratok, ő azokat ki nem adta volna, s így a vizsgálat sok irányban meghiúsulhatott volna. A felfüggesztő főispáni rendelet alispáni végzéssel közölve, ezen alispáni végzést Smidt megfellebbezte, azonban a bizottság a fellebbezések helyt nem adott. A vizsgálat folyamatosan lévén, alkalmunk lesz annak lefolyását és eredményét annak idején közölni.

Arcaügy.

Beadványok összes száma 7770, melyből elintéztetett 6740, hátrélek 1030. Az arcpénztárban 693,857 frt 67 kr pénz és pénzérték kezeltek, melyből a tartalék alap: 13918 frt 14 kr.

Tanügy.

A vallás és közokt. miniszterium elrendelte, hogy a tanító járandóságok is közigazgatási uton hajtassanak be. Fáy Árpád bizottsági tag ur bejelent, hogy Brozsk Pál múlt évben panaszolt csúfari tanító ezen tanévben sikeres vizsgát adott Brozsk állásában véglegesített.

Hogy fog végződni a marzali kántortanító ügye? arra ugyancsak kíváncsi lehet mindenki. Ugyanis Molnár Endre marzali rom. kath. kántor a községi iskolában mint tanító is alkalmazva lön. A kántorság a tanítósággal összeférhetlen lévén, a törvény értelmében a közig. bizottság Molnár a tanítóságtól eltiltotta. Fellebbezés folytán a közokt. miniszter a bizottság eme határozatát helyben hagyta. Mit tett Molnár? Kegyelmi kérvényt adott be Öfelségéhez, de innen is elutasítva lön. A marzali iskolaszék azonban a minden forumon eljött ügy fonalat ismét megtagadta, s újabb felterjesztést tett a vallás és közokt. miniszteriumhoz. Ezen előterjesztés folytán a miniszterium kimondotta, hogy a tanítóságra Molnár is mint kántor pályázhat. Ime, miúgyen a felfogások? A bizottság a tanító választáshoz elnököl Fáy Árpád urat küldte ki.

Jogügyek.

Svarecz László fellebbezése regaleconkítási ügyben felterjesztett.

Kiszely Ferencnek Strojinger Lipót elleni tűzrendőri ügyben a vizsgálat megjelése a járási szolgabíró megszürgeltetik.

A magyar államvasutak igazgatósága által a kisterennei indóház kibővítése tárgyában megindított ügy közigazgatásilag befejeztetvén, a kiáltalmítási összegek megállapítása végett összes iratok a b.-gyarmati kir. törvényszékhez áttétetnek s egyszersmind az eljárási díjak 145 frt 45 krban állapítottak meg.

Adóügy.

Előírva volt a hátrélékkel együtt 1.217.000 frt adó, melyre máj. 1-ig lerovatott 178,139 frt. Hadmentességi adóban 53234 frt, melyre lerovatott 2676 frt. Az adó-kivetések, kivéve a bányá adót és a nyilvános számadásra kötelezett társaságok adóját, már befejeztek. s 16,712 frttal kevesebb az idei kivetés a múltinál.

Plachy Tamás és neje ellen követelt 7847 frt 46 kr tőkekamat adóügy, melynél az iratok felolvasása közöl egy órát vett igénybe tanulmányozás és indokolt javaslatlétel végett bizottságnak adatott ki, melynek elnöke az alispán, tagjai: Sréter Alfréd és Steller Antal.

Hárlónagy.

Fegyverczek száma 290 keresmenyök 500 frt 32 kr.

Függesztőügy.

Elég kedvező volt. Füleken kanyaró járvány uralkodott azonban szelid lefolyással, mivel 72 betegülés közül csak 3 végződött halállal.

A gazdasági sertesek között orbánczjárvány (lep-fene) dühöngött s 40 sertes hullt el.

Utügy.

Az állami és megyei utak jó karban voltak, közlekedés sehol sem akadott meg.

11 drb. vicinális számadás mutattatott be, melyek jóknak találtattak.

Azon szomorú tényből folyólag, hogy főleg a szírkai járásban a vicinális elnökök kötelességeiknek nem felelnek meg, s tulajdonképen azt sem tudjuk, hogy elnökök-e vagy mik? Huszár István úr hosszabb felszólalása folytán a főispán utasítva lett, hogy lehetőleg a szeptemberig oldja meg egy kidolgozott indokolt javaslatlétal azon kérdést, miként lenne a jövőben a vicinális utak a községek önkormányzati jogainak épségben tartásával kezelendők, hogy a vicinális útalap el ne kalodjék, s teljesen felhasználtsék.

Postaügy.

A sámsónházi posta állomás beszűntetett s az ide csoportosított községek Tar községéhez csatoltattak. Ülés vége d. u. 2 órakor.

Nógrádvármegye május 30-ki tavaszi közgyűléséből.

(Folyt. és vége.)

A b.-gyarmat-versegi út végleges elkészítése czéljából a vármegye alispánja meg a múlt őszi közgyűlés

alkalmából felhatalmaztatott, hogy folyó számlára az út teljes kiépítésére megfelelő kölcsönt vegyen fel.

A javaslat szerint 100,000 frtos kölcsönt felveendő lenne. Ez ellen Török Zoltán szólt fel az állandó válsztmányban s veszélyeztet tartotta azt, hogy egyes utak kölcsönpenzrel épüljenek, s inkább támogatna oly javaslatot, mely az összes megyei utaknak kölcsönt utáni kiépítését tervezné. Sréter Alfréd és Dusseoffy Ottó urak felszólalása s Scitovszky alispán meggyőző érvei folytán azonban, a határozati javaslat elfogadtatott an-nal inkább, mivel ennek megfellebbezése az alispán a mult közgyűlésen már utasítva volt. Az alispán megígérte, hogy a vanyarez-berezi utszakast meg ez év folytat-járható állapotba helyezi. Megjegyzendő, hogy a b.-gyarmat-versegi utat a sorrend szerint már ki kellett volna építeni, s igen méltánytalan mindazon felszólalás, mely ezen út elkészítésére akadályokat gördít.

Madách-emlékügy.

A közgyűlés készséggel engedett a Madách-emlékügyi bizottság azon megkeresésének, melyeket utolsó üléséből a vármegyehez intézett. E szerint Madách Imre arczképe lefestetik, s a vármegye dísztermében elhelyeztetik és az arczkép leleplezésére ünnepély rendezet-tik. A festési költségek levonása után maradt összeg Madách alapítvány czimén a vármegye által fog kezel-tetni s a kamatok a b.-gyarmati polgári iskola, losonezi gymnasium és tanító képződe növényekéi által iri-rodalmi becsü művek jutalmazására fognak fordíttatni. Mindezek végrehajtásával az alispán és a Madách-ügy-i bizottság bíztattak meg. A Madách-ügy-i bizottság tagjaiul megválasztattak: elnökül Scitovszky János alispán, tagokul: Szontagh Pál, Pajor István, Madách Károly, Huszár László, Komjáthy Anselm, Iteményi Károly, Sztranyavszky Géza, Vannay Ignác és Horváth Danó.

B.-Gyarmat városa beiszervezeti szabályainak elkészítésére és betervezésére július hó 15-éig halasztást kapott.

A közgyűlést fényes főispáni ebéd követte, melyen 80 bizottsági tag vett részt.

Községi és körjegyzői nyudij-intézet.

(Folytatás.)

16. Vizsgálat alá vétetvén Podhorszky János gácsi volt körjegyző nyudijjuzási ügye:

Tekintve, hogy addig, míg a nyudijalap jövedelmei nem szaporítottak, részére évi 200 forint nyudij összegnél több nem jut, noha részére a szabályrendelet 25. §-a alapján az eddigi évi 300 frt nyudij megállapított, de ezen összegből egyelőre 1888. évi január hó 1-től kezdve évi 200 frt kerdemzetik folyóvá tétetni oly módon, hogy az elmaradandó évi 100 forint akkor fog folyóvá tétetni, ha az intézeti jövedelmek megsza-porítottak és ezen összeg is fedezetet nyer.

17. Megállapítván a nyudijalap terhére eső segély és nyudij összegek, előterjesztett a folyó 1888. évre szülő költségvetési előirányzat, jelszól:

A. Szükséglet.

I. Segélyezésekre:

1. Dolcsall István részére	200 frt — kr.
2. Özv. Árvay Józsefné részére	120 frt — kr.
3. Kasztovszky Józsefné	40 frt — kr.
4. Szabó Miklósné	100 frt — kr.
5. Ungváry Geleonné	100 frt — kr.
6. Dubraviczky Gáborné	80 frt — kr.
7. Plathy István	60 frt — kr.
8. Özv. Honczey Lászlóné	100 frt — kr.
vagyis összesen	800 frt — kr.

II. Nyudijakra:

1. Endrődy István részére	200 frt — kr.
2. Szabó László	300 frt — kr.
3. Siraky Lajos	200 frt — kr.
4. Özv. Ungváry Józsefné	150 frt — kr.
5. Gonda János	200 frt — kr.
6. Podhorszky János	200 frt — kr.
vagyis összesen	1250 frt — kr.

III. kezelési költségekre:

Összes szükséglet: 20 frt — kr.

I. segélyezésekre	800 frt — kr.
II. nyudijakra	1250 frt — kr.
III. kezelési költségekre	20 frt — kr.
összesen	2070 frt — kr.

B. Fedezet.

1. Pénzintézeteknél elhelyezett 13701 frt 39 kr 5 szatolói kamata	685 frt 06 kr.
2. Az alapítóke czimén vezetett 2680 frt 91 kr, és jövedelem czimén vezetett 1830 frt 84 kr, összesen 5511 frt 75 kr hátrélékből 25 százalékat mint behajthatlan levonva a fennmaradó 4133 frt 82 kr követelés 6 százalékos kamata	248 frt 02 kr.
3. 76 jegyző tagdíja 15 frttal	1140 frt — kr.
Összesen	2073 frt 08 kr.

C. Összehasonlítás.

1. Összes fedezet	2073 frt 08 kr.
2. szűkséglet	2070 frt -- kr.
mutatózó maradvány	3 frt 08 kr.
D. Fedezetel nem nyer.	
segély és nyújtó összegek:	
1. Özy. Bella Ferencné regzere	60 frt -- kr.
2. Ungváry Gedeoné	20 frt -- kr.
3. Endrődy István	100 frt -- kr.
4. Szaky Lajos	100 frt -- kr.
5. Gonda János	100 frt -- kr.
6. Podhorszky János	100 frt -- kr.
Összesen	480 frt -- kr.

mely összegnek fedezetése azelőbb a közsegeknek a jegyzőkkel egyenlő évjárák fizetésére leendő kötelezése elhatározatánál kérelmezte.

E. Az időközben kifizethető sürgős igények kifizetésére fenntartatik a vármegyei pénztárnak számadás alapján az előző jelentésben kimutatott, helyesnek talált és a hátralevő követelésekből a jövedelem javára eső 534 frt 03 kr.

Ezen előirányzat egyhangulag elfogadtatik, megállapítottak kijelentik és nagys. alapsan urhoz felterjesztetik.

(Folytatás következik.)

Alispáni jelentés.

(május 30-án)

Nagyméltóságú Gróf Főispán úr! melyen tisztelt vármegyei törvényhatóság Bizottság! Közgyűlésünk egyik kiváló fontosságú tárgyat az 1887. évi s. h. pénztárnakban kezelt különféle rendeltetési alapok pénztári számadásának felülvizsgálata képezvén, köteleztünk erzem magamat azok főbbjeire ezen jelentésben kiterjeszkedni s ezzel lehetőleg azok könnyebb áttekintését nyújtva a tárgyalás menetén könnyíteni.

Mindenekelőtt tisztelteltem, hogy a havi szokásos pénztárvizsgálatok rendszerint szabályszűrés megjelöltek s azok eredményeit külön jelentésem kapcsán úgy a számonkérő köztnek, mint a melyen tisztelt közgyűlésnek is beemutálni szerencsén volt. Ezen pénztári vizsgálatok alkalmával mindenkor alkalom volt meggyőződni, hogy a belügyministeri pénzkészlet szabályrendelt intézkedési pontosan betartatnak, s hogy a számvéoi nyilvántartások úgy a saját mint arvaszéki előző ideiglenes letéti naplók adatai alapján ellenőrzött pénz és értékek száma hiánytalanul megegyezik.

Házi pénztárnak összes pénzürtéke a szintén külön előterjesztett pénztárnoki jelentés szerint a három helybeli pénztárnál azok alap s tartaléktőke arányában voltak s illetve vannak elhelyezve.

Házi pénztárnak számadási zárlatának eredménye 75,693 frt 63 knyi bevételek szemben ugyanannyi kiadást tüntet fel, mert az elért valódi megtakarítás 1424 frt 61 kr. magában a számadásban lőn meg pedig akként elszámolva, hogy 99 frt 88 kr. mint az alispáni lakás s pénztári ügy számvéoi helyiség átalakításából felmerült a segédmini magánpénztár által előlegezett költségek fedezetére fordítottak s ekként ezen kiadások bármely alap igénybe vétele nélkül s kizárólag elért megtakarítások útján s végleg törlesztve lettek. A további 924 frt 73 knyi fölfeleg a vármegyei épületek rendkívüli fenntartási alapjához esatlottak.

Követelését képezi ezen pénztárnak 624 frt 62 kn hatad knyi különféle címekzen nyújtott előleg, melyek visszatérítése szabályszűrés nyilvántartatik.

Egybelasonlítván most már a költségvetésileg előirányzott összegeket a tényleges eredménytel, azt következő számadatokban foglalhatom össze:

I. Bevételek.		Előirányzott ö.	Zárszámadási ö.
Pénztármadvány	-- frt -- kr.	-- frt -- kr.	-- frt -- kr.
Térítvény és vegy.	200 frt -- kr.	372 frt 15 kr.	-- frt -- kr.
Törvényk. hely.	800 frt -- kr.	800 frt -- kr.	-- frt -- kr.
Magtárpépület bére	100 frt -- kr.	100 frt -- kr.	-- frt -- kr.
Hivatalos értesítő d.	1096 frt -- kr.	1161 frt -- kr.	-- frt -- kr.
Államkincstári j.	70800 frt -- kr.	70800 frt -- kr.	-- frt -- kr.
Megtérült előlegek	-- frt -- kr.	2108 frt 08 kr.	-- frt -- kr.
Átutó	-- frt -- kr.	360 frt 40 kr.	-- frt -- kr.
Összesen	72996 frt -- kr.	75693 frt 63 kr.	-- frt -- kr.
II. Kiadások.		Előirányzott ö.	Zárszámadási ö.
Tisztí fizetések	44000 frt -- kr.	43271 frt 80 kr.	-- frt -- kr.
Tisztí járulékok	10810 frt -- kr.	10620 frt 05 kr.	-- frt -- kr.
Szolgák fizetése	5740 frt -- kr.	5740 frt -- kr.	-- frt -- kr.
Szolgák járuléka	1629 frt 81 kr.	1629 frt 80 kr.	-- frt -- kr.
Hivatalos h. bére	600 frt -- kr.	600 frt -- kr.	-- frt -- kr.
Judai szükségletek	6920 frt -- kr.	6860 frt 73 kr.	-- frt -- kr.
Utiköltség és napid.	300 frt -- kr.	89 frt 88 kr.	-- frt -- kr.
Várn. épül. fenl.	1796 frt 19 kr.	1903 frt 81 kr.	-- frt -- kr.
Vegyes kiadások	200 frt -- kr.	134 frt 36 kr.	-- frt -- kr.
Előre nem láthatók	1000 frt -- kr.	997 frt 12 kr.	-- frt -- kr.
Adott előlegek	-- frt -- kr.	1796 frt 50 kr.	-- frt -- kr.
Átutó	-- frt -- kr.	360 frt 40 kr.	-- frt -- kr.
Összesen	72996 frt -- kr.	74044 frt 45 kr.	-- frt -- kr.
Megtakarított összeg mint egyenleg.	-- frt -- kr.	1649 frt 18 kr.	-- frt -- kr.
		75693 frt 63 kr.	-- frt -- kr.

Az az ezen számadatokból nyilvántaló, hogy azelőirányzott kiadásoknál kevesebb átváltam ki 1118 frt 15 kral, míg a fölős megtakarítás az előirányzottal magasabb bevételek útján lőn elérve. Az előbbi kiutalt megtakarítottak jelzett 1424 frt 61 kr. s a most felvett 1649 frt 18 kr. közti különbözöt 224 frt 57 krt valódi megtakarításnak azért nem említem, mert ez a múlt évben kifizetendő lett volna, de a nagyobb előleg hátralevő miatt fedezhető nem volt.

Segédmini magánpénztárnak állományában természetű változás alig lehetvén annak zárlati eredményei a múlt évi megegyeztek. Múlt évi jelentésem szerint ezen alap értéke képviselő 86153 frt 31 és fél krt, míg az 1887. évi zárlat szerint 86408 frt 91 és fél krt, mely is ebbőlfeleg volt.

a) készpénzbe s előlegekben	2330 frt 99 kr.
b) értékpapírokban	6000 frt -- kr.
c) pénzürtéket betétekbe	67477 frt 54 kr.
d) kötelezésekbe	10895 frt 72 és fél kr.
s. így összesen	86704 frt 25 és fél kr. azaz 295 forint 34 kr. több mint fentebb említem, mely fölfeleg a felhasználható s költségvetésileg kezelt jövedelem fedezetét képviseli, s mint ilyen az 1888. évre átvendő. (Folytatás következik.)

21915 -- XIV. 1888. számfhoz.

Pályázati híradomány

a. es. és kir. hadapród-iskolákba való felvétel tárgyában.

A. es. és kir. hadapród-iskolákba az 188 -- 89. évi tanév kezdetével (szeptember 18.) körülbelül az alább megnevezett számban fogtak növekedék felvételt, és pedig:

a. bécsi, budapesti és prágai gyalogsági hadapród iskolák I. évfolyamába mindegyikbe	80,
a. károlyvárosi, a Brűnn melletti karthausi, a Krakó melletti lozówi, a pozsoni, trieszti, a Grac melletti liebenau, a pozsonyi, az insbrucki és a temesvári hadapród-iskolák I. évfolyamába, mindegyikbe	30,
a. tüzér-hadapród-iskola I. évfolyamába	80,
az utász-hadapród-iskola I. évfolyamába	40,
a. mérnökhadapród-iskola I. évfolyamába	15,
a. lovassági hadapród-iskola II. évfolyamába	50,
s. ugyanazon iskola III. évfolyamába	25,
Közvetlen feltételnek a tüzér- és utász-hadapród-iskolák III. és IV., valamint a mérnökhadapród-iskola II. és III. évfolyamába nincsen helye.	

A hadapród-iskolák többi évfolyamába csak annyiban fogtak növekedék felvételt, a mennyiben egyes helyek esetleges fogvatékok (elhalalozás, felmentés stb.) következtében üresedések jöttek.

A hadapród-iskolákba való felvételnek feltételeit a. es. és kir. közös hadseregbeli csapat-iskolákra vonatkozó utasítás VIII. része tartalmazza. Ezek a következők:

- A) a testi alkalmatlanság;
- B) minden tekintetben kifogastalan előélet;
- C) megfelelő előképzettség;
- D) azon kötelezettség elvállalása, miszerint az illető a hadapród iskolából való kilépése után, minden egyes elő befejezett tanévét a törvényszabta három évi sorhadli szolgálatkötelezettség felől meg egy-egy évvel tovább tényleg fog szolgálni. (Ezen kötelezettség elvállalása „kötelező nyilatkozat”-tal történik);
- E) azon kötelezettség elvállalása, hogy az előirt felszerelési tárgyak beszerzése és jókarban tartása saját költségén fog eszközöltetni;
- F) a tandíjnak kelő időben való letételese. Ide vonatkozólag megjegyeztetik, hogy a lovassági hadapród-iskola növekedéi ezenkívül a II. évfolyamban 100, a III. és IV. évfolyamban pedig 200 forintnyi összeget tartoznak előzetesen és egyszerre az een iskolánál a háttas lovak és a lovaglás oktatás-hoz megkívántuló egyéb szükségletek beszerzésére letétesített lovaglás alap javára letétetni, mely összeg csak a kevésbé vagyonos fizetek és katonai tisztviselők fiait számára szállítható le -- indokolt kérelem folytán, -- 50, illetőleg 100 forintra.

Szinészet.

Szombaton, maj. 26-án Mollier költészetének voltunk ismét szemléltői vig hangulatban. Mikor azt olvasunk a színlapon: klasszikus remek, előre készülünk arra, hogy az előadandó dráma felderíti kedélyünk. A színműs nem maradt el, a Harpagonhoz képest azonban alábbban állott a hatás „A képzelt beteg” bohózatot, satyrikus vígjáték előadások. Kezdetül végig vig volt a hangulat sőt talán nagyon is vig. A képzelt beteg ki más lehetett, mint Bokody (Argan), ki egész a gyermek-ségig tudta a képzelt betegség körjait gúnyolni, a gyámokodó és tudóskodó apát Szaksay (Diafoirus), a gyámokodott Aranyosy (Diafoirus fia), Ettalált magatartásukat különösen az ál elhunytul Körösnyé (Beline) Krasznayne (Angelika), mozgékonyágában Tolnayne (Toinette), komoly szerelmével Kiss (Cleante), az elfogult orvos Krasznay (Purgon), s a szemléltető fővér Körösnyé (Béraldi).

Vasárnap, maj. 27-én két előadás volt: délután 4 órakor „Az önlég pirulái és este Szilgietynnek a régi jó magyar világra emlékeztető, általános ismert népszínműve „A nagy apó és a vig mendikáns.” A szemlélyet a színmű lős-gyökere magyar-sághoz képest megfelelően töltte be szerepét. Aranyosy ugyanezsek beillett a vig mendikánsi körbe, halálr itt-ott búltolt is.

Kedden, maj. 29-én nagyobb közönség előtt színpadra került a „Rongyzósz.” E műt lagadhatlan kiváló, de közönségünk szorakoztat kérsve a színházban, inkább nézi a vig irányú színművet, mint néze a francia nép-színművet, habár ugyasabban volt is az. Bokody trüff főhőse, a nap önművelő és „A rongyzósz” színmű lelke, Harminez évi hivattolt színezkedése tanjeltét adta fünyesen e napon. Vajha a legjobb sors jutalmazná azokat, kik az általános és nemzeti cultura szolgálatában annyit küzdöltek és fognak küzdeni, mint a vidéki magyar színezkek és így Bokody is. Minden külsőségű természetesebben nyilvánítt a jutalmazott iránt az elismerés és a tisztelet abban, hogy kibíta a közönség nyílt levelekben és minden legróndús után a figyelmének. A jutalmazott a mai nap, még sem hagyhatók említtentől Bokodyné (Dider M.) Szaksay (Garoussé), Krasznayne (Hoffmann Klára) s a többiek, mint kiknek a főhőst támogató játéka tartotta eberségben a színműt magát nem nagy tetszésben pészistolt közönség.

Szerdán maj. 30-án láthatunk a tarsadalom egyik gyöngyét: a „Gizra nyomorúságot” Csiky G. kiváló alkotását. Látszik, hogy a tarsadalom közvetlen megfigyelésén alapuló művek és előadások kiválhatlan szokat sikerül, mint az elvont szobai költészet produktumai. A színmű dramai fejlődése: megható jelenetek ta-

nyív avatolt s a tarsadalom gyarlóságából kétkedezel komikai jelenetek nagy drámatól kétkedtek.

Csütörtökön, maj. 31-én a Jásziv birtossága intézkedéseiből a nemzeti és a vidéki színházakban s így nálunk színpadok Jókay M. alkalmi, egy élvonásos hozzászólás volt. Jókay a Jásziv ember, kit folytonosan haborgatnak a kegyeterekek „Jásziv ember” megírása közben anélkül, hogy a legkisebb indultatkodás látszanék rajta. A jásziv ember Krasznay volt s jellemének kidomborítására meg kellett telnie a színpadnak. Az epika jobban világíthatná meg a jásziv embert, mint a dráma. Előadása sikerültnek mondható, de a részvétlenség miatt nem sokat jövedelmezett a jötekményesg oltárára. A vidéki színezkek elég gondjukba kerül saját leltéltartásuk, tulbulagdom őket a külső jötekményesg oltárára. A második vigátekban „Harabagból” olen játszottak. Előbbi alkalmisága és időmútságánál, utóbbi kis honnyolása és jó előadásánál fogva tetszetek.

Tárgyalmasz miatt maradt ki a multi számból referadánk és vált szűkebbé a mostani. -- Maj. 31 azaz csütörtök óta előadtak számbanban „Sárali grófne” -- vasárnap délután a „Pelekei notárius, este „A főszei fehér asszony” -- hétfőn Constantin alibi” -- szerdán a „Kölcsönkerti feleség” -- csütörtökön „Fehő Klára”. A közönség különös tetszésben részesült: „Sárali grófne”, „Constantin alibi”, a „Kölcsönkerti feleség” és „Fehő Klára” részint megalatolások, részint kivételök által. A sikeres kivételét megerdemlenek a főszereplők, hogy külön-külön felemlítessék nevék, ha e szándék utjal nem állna el a szűk tér. Az elismerés mellett nem hagyható szövektől az, hogy olykor olykor a sugó hatalma és hangja nagy. A néha jelentéktő akadózás és hangosabb sugós némelyeknél a szöveg nem biztos betanulására engednek következtetni. A nagy részben őresen álló ház a közönség hibája. R. --

Hírek.

Ezzen. Hodossy Imre hontvármegyei főszolgabíró úr szép és kedves levele: Gizella kisasszonyt é napokan jegyezte el Kökösiiben Bakó István kincstári mérnök úr. -- Paulder József b-gyarmati kézművesiparos jun. hó 5-én vezette oltárhoz Lévy Bertá kisasszonyt, Lévy Pál polgártársunk szeretetreméltó művelt leányát.

Készvált. Főlt. Farkass Mihály vadkerti esperes plebános urat, törvényhatóságunk bizottsági tagját, (a felesége a király az osztrigomi káptalan tiszteletbeli kano-nokjává nevezte ki. A népoktatás, különösen pedig a kisdednevelés buzgó barátjának e kitüntetéséhez gratulálunk.

As árvák-nyitnak javára adakoztak folytatólag: Kövy Tivadar, Vannay Ignáz és Berzel Lipót 5 5 frtot; N. N. és Felsenburg Tivadar 3-3 frtot; Cservenyák György Feledi Henrik, Stiller János, Elheniczky Flóris és Bende Gyula 2-2 frtot; Schönfeld Dávid, Fischer József, (Vadkert) Scheiber János, Weinberger Mór, Veisz Márk, Fehér Lipót, Scheiber Mór, Benedek Pincás, Fischer Henrik, Schönfeld Julia, Leszeniczky János, Löffler Jakab, Löffler Gábor, Klein Flórip, Klein Lipót, Rigocz Ferencz, Veisz H. Jakab, Hummer Ferencz idős, Fux Ignáz, Klein Adolf, Schönberger József, Jaulusz Zsigmond, Kottl Ele, Weis Simon, Polacsek Ferencz, Molnár György, Nédics János Gósfalvay Géza, 1-1 frtot. (Folytatjuk.)

A nemzeti iskola májálta minden tekintetben sikerült s ebben némi rész lagadhatlan van azon jó szándék bíralatnak melyet lapunk a polgári iskola növekedéi nyári mulatságáról hozott. Múlt kedden tehát nemcsak a rendezőség, de Teller Ignáz is kitélt magáért; minnek aztán az lőn az ő. természetű következménye, hogy a nagy vendégek déli köz-bédjén a jó étkek és jó italok mellett a szellemes pohárköszöntők is egymást érték elannyira, hogy már-már a klotár alkalmazása vált szükségessé. Eltelték a vendégek összességét és egyes tagjait csaknem külön-külön; az iskolások buzgó iker-ehőkeit: dr. Melcher Ferencz és főt. Holtovinsky Károly plebános urat; az intézet két jeles tanítóját Vilim József és Bodroghy Mihály urat, nemkülömben az intézet jövőkét, és áldozatkész gondnokát Elheniczky Flóris urat; majd a város előjáróit: a járó. főszolgabíró; a megyei közp. kormányzás, az arvaszéki, a kir. törvény-szék; a saját megleltet képviselőit: a kerskedői kar s a kézmű ipar jelen volt derek tagjait. Sőt közgyűneik távol lévő kitünőségéről, s ezek között első sorban aipánunk és néje ö nagától is a jó kíváncsoló őszinte szavaival emlékeztet meg az önműplő-társaság. Hogy a tanuló kis növekedék mulattatására volt a főslly felvetve, ezt nemcsak a délelőtti játékok, de még a tánczter is elárulta, melyből, csak estefélle, a családok klasz-szikus uszonának elköltése után, lehetett a nagy gyermekeknek a kersinyektől elhódított néhány négysség méter területet. Az idő is fölfelebb kedvezett; szép tavaszuti nap volt, s a délután rövid bora, nolyaz csőt mindenki, még a mulatság után is örömmel ádváltozt volna, elvonult fölöttünk s esti 10 óra után a csillagos ég világított hazatérünkben. Vajha a jövő keddi, utolsó majális, az allami elemi iskolák így sikerüljön.

A balasz-gramat „Paulai sz. Vinczér” nevezett, igralmas növeked vezetőre bizott, herczeg-prímás leánytanodában az 1888. évi zárúvizsgálatok a következő sorrendben tartjantak: Junius 19-én délelőtt az I. és II. d. u. a III. és IV osztályban junius 20-án d. e. az V. és VI. osztályban. A vizsgák reggel 8 órakor d. u. pedig 12 3 órakor kezdődnek. A hálazód isteni tisztelet junius 25-én reggel 8 órakor leend. E vizsgálatokra a t. ez. szűkölt és a tanügy baráti tisztelettel meghívja az intézeti előjáróság.

Kéjgyűlti valamint. Ludányban jun. hó 2-án ejtelt meg a körjegyzői választás Barros Árpád főszolgabíró által. A pályázók közül nagy többséggel Rosznáky István helyettesített körjegyző lett megválasztva.

A füztes varázsa és rendezés munkája nagy arányokban halad előre; a múlt het folytán a két nagy vendégfogl, sőt azon túl is a kis és nagy Tabán utcák

köt mindenütt serényen dolgoztak. Városunk ezen legfrekvensebb pontjain, igaz, hogy ezáltal a közlekedés megvan bízva, de ennek kikerülése az út szabályos elvezetése miatt, csaknem lehetetlen; a momentum kényelmetlenséget tehát, sőt még az ipari és kereskedelmi kis köröket is nyugodtan elviselhetjük a rövid idő alatt bekövetkező nagy előnyökért.

Boros Dező állomása. - Nru kis igazoltságot keltett városunkban csütörtök délelőtti azon gyorsan elterjedt hír, hogy a Gellén Béla vaskereskedő boltjában, annak alig 18 éves ifjú segéde Boros Dező vigyázatlanságból barátságos Jakabfalvy Barna által egy revolverrel életveszélyesen megöltetett. Az eset értesülésünk szerint akkép történt, hogy Jakabfalvy a boltban merő kiváncsiságból kezébe vette azon revolvert, melyet Gellén Béla, éppen egy útból hazajövet, oly utasítással adott át tanulójának, hogy kizsárván a töltenyeket belőle és megtisztítván helyezze el a többi árucikk közé. Jakabfalvy nem tudta, hogy töltve van a fegyver felhúzza tehát és elcsattant a ravaszát; de a dördülés pillanat alatt szomorura változtatta a helyzetet, mert a revolverből kiröpült golyó a közelben álló Boros Dező balhálántékába fúródott s az ifjú nyomban összerogyott. Az előhívott orvosok dr. Bogdán és dr. Biró konstataáltak ugyan a golyónak az agycsont mellett lévő, de el-távolítását megkísérlni egyelőre nem tartották tanácsosnak. A vizsgáló bíró is dr. Istvánffy L. délután megjelent a sérültnél, aki a hozzá intézett leguánságosabb kérdésekre csak bajjal tudott röviden felelni. Jakabfalvy barátjának mondta. Az ifjú szülei Esztergom megyei Sáp községébe táviratilag értesítették a tragikus esetről, mely

csak újból és újból intő példa arra, hogy nem szabad a fegyverekkel mások jelenlétében játszani.

Diszidálás. A helyben működő Bokody féle szün-társulat, mely itteni működésével mindnyajunk tiszteletét és elismerését kiérdemelte, ismét egy újabb jelet adja városunk egy humanus intézménye felvirágzótlására iránti melege érdeklődésének. Szerdán f. hó 13-án díszelőadás leendő tölzölő egyetünk* javára. Az előadás érdekelt-ségét fokozza az, hogy a közkeveltségben és elismerésben részesülő művésznők, és a tarsulat érdeklődő igazgatója Bokody úr, a nemes család iránti tekintetből, saját szerzeménye „Zsidó Sára” című népsziművét engedte át; mely legutóbb Losoncban is az ottani tölzölő egyet javára óriási tetszés mellett udaltott. A darab érkeles tekintetből is érdekes, amennyiben egy zsidó család van benne feltüntetve, a mely leleketani alapokon a testvérség, az egyenlőség, és a szeretet leg-szebb problémáját fejti ki. Különös érdekelt kölcsönöz még az, hogy tölzölő egyetünk, az előadásban tényleges részt vesz: és a főtáncosnók vezénylete alatt az egész tisztika és maga az egyet, teljes felszerelésével két tableaourban vezérel, mely a „Vészben” és „Vész után” című képletet ábrázolja. Ez érdekes előadás mindnyajunk óhajával találkozik; nem kétkedünk abban, hogy közönségünk impozáns részvételét tüntet a szép és nemes eszme és cél iránt.

Állati műt. Vasárnap: Lumpácziusz vagabundusz és a három jó madár. Enekes bohózat. Hétfőn és Kedden az előkészületek miatt nem lesz előadás, szerdán díszelőadás a helybeli önkéntes tölzölőegylet javára. Színré kerül Bokody új népsziműve: Zsidó Sára. Csütörtökön először: A jó Föld. Csak Gyergy új vigjátka. Szombaton először. Hétfőn 6 sz. Az egér. Payletron: remeke. Ezentől csupán 3 előadás lesz.

Méltóságunk ellen istent jogos panaszkokat hallottunk, a négy éven alul marha husának kilóját 36 kr helyett szabályellenesen 40 kr-ért árulják. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy így visszaélés megtörténné végett a hatóságnál tegyen jelentést. A városi állatorvos és rendőrtanácsos a szabályzatban kiadott utasításoknak akarjuk hiúni, hogy megfelelnek.

Dunai hajókészítésünk eszenteligen meg lesz könnyítve mert miként velünk hivatalos úton közölték, Veresné a hajókészítés leguánságosabb rendszeresen meggyújtott s mintán gen. dobtóva van arról is, hogy az utasítást későbbre old jó ruanyos becsit a hajóval szembe és díszet hely álljanak rendelkezésre, az ut pedig a vácsanál part kikötésével Veresné rövidbe mint Vácra, mindenkiért érdekesen áll inkább a vács-megyei veresné ocsakötést használja, és szabaddal a vácsai szaktársaját.

Májusunk a múlt héten, jobb volt elődénél. Vasárnapról szerdaig kedvező szelek a lépkört annyira megfeszítették párisz felhőkkel, hogy azán csütörtökön a rendes hó eső végre megérte s a rákövetkező éjjel is sűrű dörgés és villámok közt zuhogott alá az ég aldása a vegetációt mindenütt földészre. Pénteken, Medárd napján nem esett, de boraltos volt az idő, mint szombaton is.

Horváth Danó,
földész szerkesztő.

FEHER MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigényke és több kiváló gasd. gépgyár képviselője,
Budapest, Üllői út 25. sz. Kötelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tűzveszélyt elhárító szikrafogóval ellátott és fa-, szén- vagy szalmatüzelésre beépíthető

6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat, melyeknél a nagy tűzveszélyt folytán tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült, felolmulhatlan munkaképeségű

48", 54", és 60" széles vaskeretű gőzcseplő-gépeket,

két szob. a kiváló fontosságú szerk. utasítás, és pedig:
a) az az, maguk készített gépeket lyukat beáró a rotációt alakítván egymásra illesztett keményfa rudakkal álló sikótól távolítsa, mely által a tüzelőben 100-szor kevesebb szén megy vesztésre;
b) a meghosszabbított tűz-állat, mely a szénnek egy második hirtelenséget esztől s miként a szénen hirt 8 és fél-szor kevesebb meg marad veszt, mint az eddig ismert legjobb gőzcseplőgépeknél, mely eredmények a m. kir. és kassai kir. állami gépművek által számszerűleg hivatalosan konstataáltak. Azonkívül ajánlom

2, 2¹/₂, 3, 3¹/₂, és 4 lóerejű locomobiljaimat

hamarjant tartozó pénzösszegek cseplőgépekkel, valamint mindennemű tárgyakat, gépeket, hullásvíz- és szennyvíz-berendezéseket, fűtőberendezéseket és minden egyéb leguánságosabb díszített és szolid munkákat megvalósítást gépeket szállított árak mellett. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar gőzcseplő-készletek

GŐZMOZGONYOK

2, 2¹/₂, 3, 3¹/₂, 4, 6, 8 lóerőre.

Gőzcseplőgépek

fa- és vaskeretűvel, verőléczes vagy szeges dobbal, legujabb, legerősebb szerkezet, legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek. Árjegyzék kívánatra.

GROSSMANN & RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára
Budapest, külső vácsí út 7. szám.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a leguánságosabbnak
elismert mérleg-szerkezetek.

A szabaddalmozott Fairbanks-mérlegek számszerű rendszerűek, rendkívüli érzékenységgel és teljességgel vannak ellátva.

Tartalmuk, pontosság és könnyű kezelhetőségük fogva az összes világállamiakban első díjat nyert leguánságosabb mérlegek.

A Jótanyas Ártában — melyek alkalmakkor számított tűzveszélyes mérlegek ártában nem magukban — a hirtelenségek, csomagsúlyok és vesztés való feloldás költségei kevesebbet állanak. Quindagó szerk. és azok mérlegeik, valamint mérlegmérlegek a leguánságosabb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztárk-magyar Fairbanks-társaság mérleg- s gépgyára John Block vezérigazgató

BUDAPEST, Andrássy út 23.

Arjegyzékekkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K. Hegyer.

Hirdetmény.

A szécsényi takarékpénztár részvénytársaság 1888. évi március hó 31-én tartott évi rendes közgyűlésében hozott határozata értelmében folyó 1898-ik évi június hó 29-én délelőtt 9 órakor Szécsényben az ölet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tartand, melyre a részvényes tagok az alapszabályok 19-ik §-a*) értelmében ezennel meghívotnak.

A rendkívüli közgyűlés tárgyai:

- 1-ször. Az igazgatóság kimerítő jelentése az intézetnek 1888. évi április hó 1-ső napjától 1888-ik évi június hó 29-ik napjáig terjedő üzletéről, kezeléséről és annak tárgyalása.
- 2-ször. Az igazgatóság által, a szécsényi takarékpénztárnak a b.-gyarmati népbankkal leendő egyesülésére készített javaslatának tárgyalása és elfogadása — esetleg
- 3-ször. Az egyesülés tényleges fogauatosítására teljhatalommal felruházandó bizottság megválasztása.
- 4-szer. A felszámoló és végrehajtó bizottsági tagok díjazásának számszerű megállapítása.
- 5-ször. Az alapszabályok 23-ik §-a értelmében netán beadandó indítványok tárgyalása.

Kelt Szécsényben, 1888. évi június 10-én.

Az igazgatóság nevében:
Ruszkó Antal,

*) A közgyűlésen akár személyesen, akár részvénytársaság meghatalmazottából csak az vehet részt és gy. kerolhat szavazati jogot. Ennek részvénye a közgyűlést egy hónappal megelőzőleg nevére vagy meghatalmazottjának nevére átírva, a részvénykönyvbe bevezetve, és a mentelmi bizottságnak a közgyűlést megelőzőleg bemutatva lett.

Pincez cladás.

A fehérbegy alatt egy csinosaság berendezett aj. előkelűt a beborendezéssel ellátott pince az a badkésből aladó, bővebb felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala

1888. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-gyarmati dr. törvényre 4346-1884 számú, a szécsényi takarékpénztár javára Zudoban Ádám, Beke Ágoston és Gondos Bertalan ellen 11 fr. 1884. évi április hó 31 napján számított 6%, kamattal 1/4, váltóidő és eddig összesen 33 fr. 43 kr pereskedés követelés orvósít elrendelt kiengedési végrehajtás alkalmával Zudoban Ádám, a neje Beke Ágostonnál leigalt a 223 fr. becsült bucsót, a Gondos Bertalanál lefoglalt a 63 fr. becsült igaz szerk. a könnyű kocsiál áll ingá-
gok nyilvános árverés után eladtak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbírói 3574/87. sz. kikötést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagin néhai végrehajtást szereztek volt lakásán leendő eszközökre 1888. évi június hó 15-ik napjának délután 3 óra társadól ki-
jűzik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leguánságosabb árúknak becsárón alól is -ladatni fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Egál felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtást követően megjelöl kifizetendőség
artának jogot, a meányiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtást jegyzőkönyvből ki nem
unik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólir: kikötöttek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval be-
jelenteni tartoznak.
A törvényben határozott a hirdetmények a hirdog táblán kifüggesztetést követő napján közzététel.
Kelt Szécsény 1888. évi június hó 4-én.

Pap Károly kir. bír. végrehajtó.